

**Protestantse
Kerk**

Studentenpastoraat Delft Jaarrapportage 2022

april 2023

**kerk aan het
Noordeinde**

verbonden in verscheidenheid

Jaarthema 2022: Care for a New World

We vinden het bij MoTiv belangrijk om mensen met elkaar in gesprek te brengen over onderwerpen die ons allemaal bezighouden.

Bij studenten gaat dat al gauw over zin, in alle betekenissen van dat woord. Heb je er zin in? Waar heb je zin in, wat is je motivatie? Wat houdt je bezig? Hoe goed is je leven? Waar worstel je mee? Daar praat je niet zomaar over.

Al voor de coronapandemie, maar zeker ook tijdens de pandemie werd duidelijk dat het lang niet met alle studenten goed gaat. Zij hebben dus niet altijd 'zin' in het leven. Soms is het erger: dan zien zij geen 'zin' in hun leven. Niet alleen de eigen situatie speelt mee, maar ook de gebeurtenissen op het wereldtoneel zijn soms nogal ontmoedigend. Uit recent onderzoek van Dopmeijer e.a. blijkt dat des te meer: (80% Nederlandse studenten (...) kampt hiermee). Uitgedrukt in categorieën als emotionele uitputting, depersonalisatie, prestatiedruk en burn-out geven deze cijfers een alarmerend beeld, ook al behoeven ze wellicht relativering en uitleg.

Bron: Kerkblad Delft maart 2023

1. Inleiding

Dit is het tweede projectverslag van het Studentenpastoraat Delft in het kader van de gewijzigde landelijke financiering van het studentenpastoraat. Het verslag geeft een beeld van de activiteiten in 2022. In het begin van dat jaar werden de beperkende maatregelen vanwege de coronapandemie opgeheven en waren fysieke groepsontmoetingen in het dagelijks werk weer mogelijk.

2022 begint met een vacature van 0,5 fte in het team van pastores. Dankzij inspanningen van de beroepingscommissie en de kerkenraad kan er eind april een beroep uitgebracht worden op ds. David Schiethart, die dat aanneemt. Op 1 augustus 2022 start hij met zijn werk als studentenpredikant. Omdat het Bureau Steunverlening akkoord is gegaan met subsidiëring van zijn salarislasten tot en met eind 2026, kan hij voor bijna 4,5 jaar aangesteld worden. In paragraaf 4 leest u zijn eerste bevindingen.

Het oecumenisch Studentenpastoraat Delft, waarin de protestantse studentenpastores participeren, kent twee werkvelden: de campus en de kerk. Met de campus wordt het werk onder studenten bedoeld, met de kerk de oecumenische gemeenschap Kerk aan het Noordeinde bedoeld. Deze gemeenschap is als het ware de spirituele uitvalsbasis voor de studentenpastores. Zij gaan voor in kerkdiensten, voeren waar nodig pastorale taken uit en ondersteunen de leden van de gemeenschap bij het voorbereiden en begeleiden van de kerkdiensten. Voor de protestantse studentenpastores beslaat de inzet voor de kerk circa 20% van hun werktijd en de inzet op de campus circa 80%.

Onder de publieksnaam MoTiv werken de Delftse studentenpastores samen met MoTiv-Spiritualiteit en Technologie. Hierdoor is het team in samenwerking met de TU Delft uitgebreid met professionele geestelijk verzorgers. Zowel op de TU als de hogescholen in de stad, en in het pand van het Studentenpastoraat aan de Voorstraat 60 biedt het team veel verschillende activiteiten aan voor studenten. Momenteel zijn er circa 30.000 studenten in Delft. Het voornemen van de TU is om te groeien naar 40.000 in 2030. Het werk voor het studentenpastoraat neemt navenant toe.

Er zijn ook 30 vrijwilligers actief in het Studentenpastoraat. Merendeels in de kerkgemeenschap, maar ook in het Bestuur voor Kerk&Campus en in het beheer van het gebouw aan de Voorstraat 60.

2. Kwantitatieve informatie

2a. Formatie

In 2022 zijn er in Delft drie studentenpastores actief: ds. Renske Oldenboom (PKN, 0,5 fte), drs. Günther Sturms (Bisdom Rotterdam, 1 fte) en de nieuwe protestantse studentenpredikant ds. David Schiethart (sinds 1 augustus, 0,5 fte). Ds. Taco Smit verricht 1,5 maand tijdelijke hulpdiensten (januari - medio februari, 0,4 fte).

De tijdsverdeling van 80-20% betekent dat beide protestantse studentenpastores samen 0,2 fte voor het kerkgebonden werk en 0,8 fte voor het werk op de campus beschikbaar hebben.

2b. Activiteiten

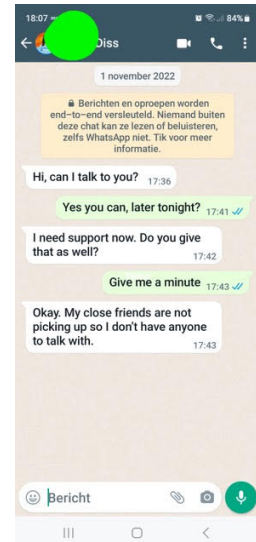
Onder het motto 'We inspire, we connect, we care' biedt MoTiv een breed en gevarieerd scala van activiteiten aan voor studenten. Hier volgt een overzicht:

Rouwgroepen en rouwprotocol TU Delft

- Met de TU Delft is gewerkt aan een rouwprotocol, waarbij MoTiv voor pastorale en rituele ondersteuning kan worden ingeschakeld door betrokkenen aan de universiteit.
- Er zijn drie rouwgroepen, met circa zeven deelnemers per keer; de groepen komen vier tot vijf keer bij elkaar. De serie bijeenkomsten wordt afgesloten met een maaltijd.

De telefonische, whatsapp- en e-mailsupportlijn en de promotie ervan

- De supportlijn is een gezamenlijke activiteit van de studentenpastoraten in Delft, Rotterdam en Leiden.
- De supportlijn wordt vier uur per dag bemenst door hulpverleners, die 30 tot 40 gesprekken per jaar houden.
- Het zijn veelal buitenlandse studenten die contact zoeken.
- Er is regelmatig promotie en acquisitie nodig om de lijn meer bekendheid te geven.
De studieadviseurs verwijzen door naar de supportlijn wanneer universitaire diensten niet beschikbaar zijn (met name in vakantieperioden).

Trainingen

- In 2022 zijn er 25 trainingen gegeven aan studentenleiders (studenten die hun verenigingen leiden); de trainingen worden in het Nederlands of Engels gegeven.
- Studentenleiders leren samenwerken en verdiepen zich in identiteit en persoonlijkheid aan de hand van vragen als 'wie ben ik, wat wil ik, waar geloof ik in, wat vraag ik van anderen'?
- Per bestuur nemen er vijf tot acht studenten deel aan de trainingen; ook besturen van internationale verenigingen melden zich.
- Om de trainingen te promoten wordt er twee keer per jaar een mailing aan alle besturen verstuurd en is er aan het begin van het studiejaar een introductie.

De organisatie van de trainingen vraagt veel tijd, zowel in de voorbereiding als in de nazorg. Het vergt ook een jarenlange opbouw van relaties met de studentenorganisaties.

Pastoraat of 'life coaching'

- Elke pastor heeft het hele jaar door drie tot zes 'pastoranten'.
- Er is coaching voor studenten die worstelen met levensproblematiek, liefdesverdriet, studie, familie, 'feeling home away from home' etc.
- De begeleidingstrajecten zijn soms kort of eenmalig, soms duren ze een jaar (bijvoorbeeld coaching bij het afstuderen).
- Vragen komen binnen via de supportlijn, via studieadviseurs of via-via.
- In samenwerking met RK Ursulaparochie Delft vinden er ook huwelijksgesprekken plaats. In 2022 waren er vier bijeenkomsten met in totaal 14 deelnemers.

Christmas Holiday Lunch

- Aan deze lunch nemen 80 internationale studenten deel, die op 25 gastadressen welkom zijn (er is een te kort).
- De lunch wordt georganiseerd in samenwerking met de TU Delft en met medewerking van de Protestantse Gemeente Delft en de RK Ursulaparochie.

Internationale activiteiten

- In april 2022 is er een vierdaags bezoek aan Auschwitz, waaraan 25 studenten (50% Nederlands, 50 % internationaal) en zes begeleiders deelnemen. MoTiv draagt zorg voor de fondswerving en het werven van deelnemers, die na terugkeer een reflectieverslag schrijven. Enkele reacties:

(Een Indische student:) "Conclusion: my research trip to Auschwitz was a life-changing event that I will never forget. That changed my view on the Holocaust horrors done against mankind. It is critical to remember the past and learn from it in order to build a better tomorrow."

"The contrast between the beauty of the city (Krakau, red.) and the horrors of the Holocaust was a stark reminder of how easily humanity can fall into such atrocities."

- In mei 2022 bezoeken enkele pastores New York. Het thema van hun bezoek is: 'presence of religion in the secular domain'. Zij hebben gesprekken met rabbijn Irwin Kula (*Newsweek* schrijft over hem: "A bestselling author who serves as co-president of the National Jewish Center for Learning and Leadership, is nationally known for his commitment to reshaping America's spiritual landscape."), Sarah Hollander Birnbaum, Naomi Kalish en twee andere rabbijnen. Ook spreken de pastores met prof. dr. Thom Beaudoin, schrijver van *Witness to Dispossession: The Vocation of a Postmodern Theologian* (Orbis, 2008).
- In juni 2022 nemen de pastores deel aan de IACHE-conferentie (International Association of Chaplains in Higher Education). Het voorzitterschap van de IACHE ligt bij pastor G. Sturms.

Participatie in How Are You en OWEE

- De How are You-week wordt georganiseerd door de TU Delft; deelname is op uitnodiging. De week is vooral nuttig voor TU-netwerken (vertrouwenspersonen) en internationale studenten.
- Tijdens de introductieweek OWEE deelt MoTiv op diverse markten promotiemateriaal uit aan eerstejaars; zo bereikt MoTiv circa 4000 studenten.

Contacten in Delft en daarbuiten

De pastores van MoTiv

- werken samen met collega's uit Rotterdam en Leiden;
- nemen deel aan het Landelijk Beraad Studentenpastores en aan diverse conferenties.

Overige taken

- MoTiv stuurt een administratief medewerker aan en iemand voor de PR en verzorgt het budgetbeheer.

Het huis van MoTiv (Voorstraat 60): 'home away from home'

- Twee verenigingen maken regelmatig gebruik van het pand, te weten CSFR en DISS.
- Af en toe worden ruimtes verhuurd aan groepen studenten, die hier vooral 'zichzelf willen zijn', zonder dat ze behoefte hebben aan religieuze begeleiding.

Het werk in de kerk

De pastores gaan in totaal 30 keer per jaar voor in kerkdiensten. Ze begeleiden kerkenraad, bestuur en liturgiecommissie, zijn beschikbaar voor (crisis)pastoraat en participeren in het ministerie en de werkgemeenschap. In samenwerking met de Raad van Kerken Delft verzorgen ze de Hugo de Grootlezing en diverse cantatevespers in de Oude Kerk.

3. Kwalitatieve informatie

Inleiding - Care for a New World

In 2022 is het inspiratiethema van MoTiv 'Care for a New World'. 'Care' vertalen we als zorg, aandacht. De toekomst, de 'nieuwe wereld', verdient in alle opzichten aandacht. Aandacht voor de studenten zelf, die nog last hebben van de na-ijlende effecten van de coronapandemie. Het heeft hun leven ingrijpend veranderd, hun kijk op de toekomst aangetast. Het vanzelfsprekende vertrouwen dat we jongere generaties zo graag geven, is deels verdwenen. In onze activiteiten merken we dat sociale vaardigheden soms minder ontwikkeld zijn, en daarmee ook het vinden van woorden voor de dingen die zich in je hoofd afspeelen. "Hoor ik er wel bij?", "In jullie cultuur zeggen jullie dat iedereen zichzelf moet zijn, maar ik heb het gevoel dat ik me vooral moet aanpassen." "Ik heb niemand om mee te praten over wat mij echt bezighoudt." In het woord 'care' klinkt ook een stil protest mee, tegen alle onzorgvuldigheden in menselijke contacten, tegen individualistische overtuigingen. Pastoraat is aandacht. Aandacht voor de jongere generatie, die de 'nieuwe wereld' zal maken en veroveren. Aandacht voor wat hen bezighoudt, voor hun vorming en voor de gemeenschap van studenten. Dat betekent ook: aandacht voor de internationale studenten. Langzamerhand wordt het internationaal studentenpastoraat geïntegreerd in het Delfts Studentenpastoraat. Ds. Taco Smit en pastoor Avin Kunnekedan hebben beurtelings de vrolijke oecumenische kerkdiensten geleid; ds. Smit heeft de spreekuren op het IHE Delft (Institute for Water Education) bemenst en hij was als tijdelijke vervanger intensief betrokken bij het werk van MoTiv op de Voorstraat in Global Meeting Points en bijeenkomsten van de internationale studentenvereniging DISS.

'Care for a New World' betekent ook: studenten toerusten en inspireren om voor elkaar te zorgen en gemeenschappen te vormen. Vaak rond de tafel, maar eigenlijk in alle ontmoetingen.

Hoe maakt MoTiv 'Care for a NeW World' in 2022 concreet?

De **goede samenwerking** met de TU Delft is dit jaar verstevigd. De contacten met studieadviseurs, psychologen, universiteitsdiensten en coördinatoren groeien. Dat geldt ook voor het onderlinge vertrouwen: "*we weten beter wat we aan elkaar hebben*".

De **Christmas Holiday Lunch** is in 2022 weer een bijzonder samenwerkingsproject van Delftse (protestantse) kerken en MoTiv. De TU verleent ondersteunende medewerking aan de pr. MoTiv beschouwt het als een groot succes dat 80 internationale studenten een gezellige lunch kunnen genieten bij een Nederlands gezin/alleenstaande.

De **nazorg bij overlijden** is enkele keren voorgekomen. Er komen veel vragen vanuit de faculteiten voor begeleiding. Stap 1 is: in het rouwprotocol opgenomen zijn. TU-medewerkers weten nu dat ze een beroep op MoTiv kunnen doen voor begeleiding en rituelen. Stap 2 is: dit uitdragen onder studenten. Hier is nog werk te doen.

De **start van een nieuwe predikant**, de fondswerving, de werving, de intrede, het inwerken; dit alles kost veel tijd (van kerkenraad en team), maar levert ook veel op! Ds. David Schiethart is per 1 augustus begonnen en kan zodoende in augustus worden ingewerkt door ds. Renske Oldenboom.

Opgemerkt moet worden dat er een **groot verschil is tussen studentenpastor zijn en predikant-zijn in een gemeente**. Aan de universiteit wordt vraaggestuurd gewerkt: veel activiteiten komen tot stand in samenwerking met studenten of staf: 'wat kunnen we samen doen'? Als je niet bekendmaakt in heldere taal wat je doet, zit niemand op je te wachten. Het is niet eenvoudig om een evenwicht te vinden met de kerkelijke taken, waar juist wel gemakkelijk een beroep wordt gedaan op de predikant.

De **trainingen** vormen de basis van het werk. In een sfeer van vertrouwen worden studenten uitgedaagd om met elkaar zichzelf te vormen en ontwikkelen. De reacties zijn altijd positief. In 2022 zijn relatief veel trainingen opgevolgd met een tweede, verdiepende training.

4. Anekdotische informatie

In deze paragraaf geeft ds. David Schiethart een impressie van zijn eerste ervaringen als studentenpredikant in Delft vanaf augustus 2022 tot april 2023.

Dominee naast raket

"Na een sociëteitsavond op De Zaak (dat is het studentencorps) ging hij met zijn jaarclubgenoten naar buiten. Hij fietste waarschijnlijk een eindje met hen op, maar moet toen in zijn eentje bij het station zijn afgeslagen. Daar waar de trein weer bovengronds komt moet hij over het hek naast het spoor zijn geklommen. Daar is hij gesprongen."

Aan het woord is een student verbonden aan de TU en lid van het Delfts Studentencorps. Hij vertelt over de suïcide van een lid van hun vereniging, eind 2022. Korte tijd later stierven er nog twee studenten in Delft, ook lid van het corps. De vlag hing bij het corps in drie maanden tijd drie keer halfstok.

Ook studenten sterven. Jonge mensen moeten niet sterven, maar het gebeurt toch. Bij het schrijven van dit jaarverslag staat de teller inmiddels op vijf overledene studenten en raakten zeven studenten gewond bij de treinbotsing in Voorschoten. Een van de overleden studenten kwam uit het buitenland.

Sinds een jaar is MoTiv opgenomen in het rouwprotocol van de TU Delft. Wanneer een student sterft, wordt MoTiv automatisch benaderd om daarna 'naar bevind van zaken' te handelen. Dat kan van alles zijn. Van een rouwbezoek aan het bestuur van een vereniging, tot nazorg verlenen aan medestudenten, het eten van pizza met huisgenoten van de overledene, of zoals ik onlangs heb gedaan, het leiden van een herdenkingsplechtigheid in een zaal van het sport- en cultuurcentrum van de TU. Een student wiskunde uit Italië was omgekomen bij een lawine in Noorwegen toen hij met landgenoten een skitour maakte. "Of ik de bijeenkomst wilde leiden en nazorg wilde verlenen aan zijn teamgenoten van basketbalteam Heren 4 en van zijn sportvereniging. Maar ook aan de teamgenoten van zijn voetbalclub en van de Delftse startup die voetprotheses maakt en waar hij werkte om een centje bij te verdienen. En oh ja, of ik de bijeenkomst ook in het Engels wilde doen." Voorbereidingstijd? 25 minuten.

Het is zomaar een greep uit de vele ervaringen die ik het afgelopen half jaar heb opgedaan als pastor voor ingenieurs in opleiding aan de TU Delft. Een fantastisch vak. Misschien wel het mooiste wat er is op aarde. Want aan mij de schone taak om intelligente jonge mensen, allemaal bèta's, te helpen met het woorden geven aan de situatie waarin zij zitten. Met het vinden van taal voor de rouw waarin ze zitten, want veel studenten maken een fase van rouw door, en wij zij ervoor hen daarbij te ondersteunen. Maar ook om hen te helpen in het benoemen van hun onderlinge relaties en het verbeteren van hun interne communicatie. Wij trainen veel besturen van studie- en studentenverenigingen.

Dat laatste is misschien minder heftig dan het verwerken van een suicide in je naaste omgeving, maar ook dan gaat het om het leren verwoorden van wat je ervaart en het vinden van de juiste woorden om dit met je collega-bestuurders te bespreken. Bedenk daarbij dat Delftenaren geen grote praters zijn. Delftenaren hebben vaak iets bedachtzams over zich. Dat maakt hen zo prettig in de omgang. Wiskundige formules is eerder de taal waarin zij denken en spreken. Als talige theoloog mag ik mij onder hen begeven om met hen te spreken over de existentie van hun en van ons aller bestaan. Of om bijvoorbeeld te horen hoe zij denken over hun ouders. Of om deelgenoot te zijn in hun vragen rondom hun studiekeuze. Of om de vragen naar de zin en onzin van de techniek waaraan zij hun leven wijden, te mogen horen. Het komt allemaal voorbij en meer.

Nog een voorbeeld van de dynamiek van ons werk: een studentenvereniging in Delft organiseert jaarlijks een Lagerhuis Debatwedstrijd. Gestreden wordt om de 'felbegeerde' MoTiv-beker.

Omdat wij als pastores willen dat er niet alleen gedebatteerd wordt over de vraag of groene soep lekkerder is dan rode soep, maar ook over serieuze zaken die voor studenten er echt toe doen, zoals bijvoorbeeld de vraag of een studentenvereniging bij de ontgroening al dan niet informatie moet verschaffen over veilig middelengebruik – de betreffende vereniging heeft een zerotolerancebeleid inzake drugs en staat derhalve op het standpunt dat informatie erover dus niet verschaft hoeft te worden. En ik mocht als pastor hun debatleider zijn. Daar sta je dan, te midden van tientallen studenten die allemaal de leeftijd

hebben van mijn eigen kinderen. Heerlijk! Of om met hen in gesprek te zijn over hun frustratie rondom het soms slechte onderwijs omdat het in onverstaaanbaar Engels gegeven wordt. Studenten snappen donders goed dat buitenlandse studenten een verdienmodel voor de universiteit zijn. De TU behoort nu eenmaal tot de wereldtop en techniek is niet aan landsgrenzen gebonden, maar de kwaliteit van het onderwijs leidt er wel onder. Daar hebben ze last van. Niet zo gek, want het Engels dat wordt gesproken is geen *English*, maar *Globish* en leidt nogal eens tot Babylonische spraakverwarringen en onverstaaanbare en dus doodvermoeiende conversaties.

Ik noem nog één voorbeeld: jaarlijks brengen Delftse pastores van MoTiv, samen met collega's uit andere universiteitssteden, een studiebezoek aan Auschwitz. Voor mij was het in februari de eerste keer. Met 23 studenten, van wie circa de helft uit Nederland kwam en de helft uit het buitenland (India, China, Italië, Duitsland, Griekenland, Taiwan, Vietnam en nog wat landen) hebben wij een bezoek gebracht aan vernietigingskamp Auschwitz en Auschwitz-Birkenau. Uit de reflectieverslagen van de studenten blijkt wat het met hen heeft gedaan. De meesten zijn sprakeloos, ikzelf overigens ook. Juist dan komt het aan op het woorden geven aan en het duiden van hetgeen zij hebben ervaren en om de koppeling te maken met het eigen leven.

Mijns inziens komen hier voor Delftse studenten ook ethische vragen bij. Het waren immers Duitse ingenieurs die gerekend hebben aan de vernietigingskampen. "Hoe kun je met zo min mogelijk Zyklon B zo veel mogelijk mensen vergassen?" En zoals eens een rooms-katholieke associate professor van de faculteit Electrotechniek eens zei: "Een groot deel van onze uitstroom gaat werken in de defensie-industrie."

Als pastor in Delft met een even grote fascinatie voor techniek als die ik aantref bij studenten, mag ik mij begeven onder een hoogst boeiende doelgroep. Dagelijks leer ik bij. Geen dag is hetzelfde. De campus van de TU is een wondere wereld waar je zomaar in gesprek kunt raken met een student die in het maanlander-dreamteam zit. Dat team werkt aan de ontwikkeling van een maanlander die in 2025 of daaromtrent wordt gelanceerd. Ik heb een prototype van deze maanlander, een soort zwarte schoendoos op zes pootjes, in handen gehad. Wie had het ooit kunnen bevroeden dat ik dit nog eens zou meemaken?

Het is iedere dag weer een uitdaging om de brug te slaan naar deze doelgroep, voor wie

geloof en religie geen dagelijkse realiteit of makkelijke entiteit zijn. Wat wij doen is immers niet te vatten in formules. Juist dat maakt het spannend om dan in contact te komen. Ik verheug mij erop om binnenkort langs te gaan bij het bestuur van Leonardo Da Vinci, de studievereniging van de faculteit Luchtvaart- en Ruimtevaarttechniek, en dan vol trots mijn profielfoto op Whatsapp te laten zien. Op die foto sta ik naast de onderste trap van een Apolloraket. Onlangs was ik namelijk in de Verenigde Staten voor een bezoek aan de conferentie van onze Amerikaanse collega's; op weg daarheen reden we toevallig langs een bezoekerscentrum van de NASA, waar deze onderste rakettrap tentoon werd gesteld. Als je van mensen en van techniek houdt en de fascinatie voor techniek kunt meevoelen, en als je tegelijk de dreiging

van diezelfde techniek wilt adresseren, dan is het Delfts Studentenpastoraat *the place to be*. Ik prijs mij gelukkig hier te kunnen en te mogen werken.

David Schiethart, april 2023

5. Een vooruitblik op de activiteiten in 2023

- Het jaarthema wordt Human Rights and Diversities.
- Het Diner Pensant met als thema 'Care for a New World' vindt plaats op 23 maart 2023.
- De vele verenigingen in Delft zijn weer benaderd voor een training. In samenwerking met de TU Delft wordt er geoefend in het nadenken over studentenwelzijn en leiderschap.
- De supportlijn blijft open.
- De rouwgroepen worden lokaal aangeboden. We richten ons op drie à vier groepen per jaar zijn, ook Engelstalig.
- De reis naar Auschwitz is volgeboekt en vindt plaats in februari 2023.
- De Christmas Lunch wordt ook in 2023 weer en beter georganiseerd, zodat tijdig de gastadressen worden bereikt.
- Er wordt geïnvesteerd in de samenwerking met de TU en de hogescholen.
- Er staat een studiereis gepland naar Atlanta en naar de leiderschapsconferentie ILA.
- Er wordt geïnvesteerd in relaties vanwege het rouwprotocol.
- Er worden geen personele veranderingen voorzien.